

همبستگی اجتماعی و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران (مطالعه موردی در گنبد)

کامد ملکی^۱

استاد راهنما: دکتر امان آ... قرانی مقدم
استادان مشاور: دکتر ابراهیم حسن بیگی
امیر سرتیپ ۲ بازنشسته سید مجتبی تهامی
مقطع: دکتری
سال دفاع: ۱۳۸۴

□ بیان مسأله

در مطالعه مسائل اجتماعی و فرهنگی و نقش آن در امنیت ملی کشور ج.ا.ا. واقعیت ژئوپلیتیکی جمعیت، تنوع زبانی و قومی «ناهمگونی اجتماعی و یکدست نبودن جامعه» وجود ارزش های فرهنگی - قومی خاص در مناطق مختلف کشور را نمی توان نادیده گرفت.

مرزبندی سیاسی ایران منطبق با بافت فرهنگی و اجتماعی نبوده، بنابراین ارتباط درونی و دو سویه در میان اقوام، از نظر فرهنگی، مذهبی، و زبانی با آن سوی مرزهای جمهوری اسلامی ایران برقرار می باشد. لذا تقویت پیوندهای اجتماعی میان اقوام مختلف در داخل مرزها و رفع موانع همبستگی در جامعه چند قومی ایران به منظور توسعه انسجام ملی ضروری به نظر می رسد.

همبستگی اجتماعی شامل عناصر و عوامل عدیده ای است که امکان ارتباط درونی و پیوستگی افراد یک کشور را در مورد واکنش به مسائل خاص، از جمله پایداری در قبال مسائل مهم امنیتی، به ویژه پاسخ به تهدیدات امنیت ملی در ابعاد

۱. دانش آموخته دکتری علوم دفاعی استراتژیک دانشگاه عالی دفاع ملی

مختلف فراهم می آورد و بدین ترتیب موجبات استحکام و بقاء ملت را میسر ساخته و تداوم می بخشد.

حفظ همبستگی و وحدت اجتماعی تا کنون مورد علاقه و تأکید رهبران انقلاب اسلامی و مسئولین کشور بوده و از جمله اهداف امنیت ملی محسوب گردیده و از ضرورت های جامعه چند قومی جمهوری اسلامی ایران می باشد. علاوه بر آن اصول سیاست فرهنگی کشور به تحکیم وحدت و همبستگی ملی اشاره داشته و در خط مشی های اساسی برنامه های دوم و سوم توسعه به پرورش روحیه همبستگی و انسجام ملی در عین تشویق به مبادله فرهنگی در میان خرده فرهنگ های ایران تأکید شده است. با چنین رویکردی این پژوهش در نظر دارد میزان همبستگی اجتماعی و همسویی فرهنگی اقلیت قومی ترکمن را با نظام ارزشی فرهنگ ملی در شهرستان گنبد از طریق ساخت مقیاس ها و شاخصه های معتبر و قابل اعتماد مورد سنجش قرار داده و عوامل تهدید کننده و تقویت کننده انسجام و همبستگی اجتماعی را بررسی نموده و تأثیر آن را در امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران مورد واکاوی قرار دهد.

□ روش تحقیق، جامعه آماری، نمونه گیری و حجم نمونه

روش این پژوهش ترکیبی از روش های پیمایشی و همبستگی است. نمونه آماری این پژوهش با روش نمونه گیری طبقاتی متناسب و تصادفی از جامعه آماری زنان و مردان ترکمن در گروه های سنی ۱۵ سال و بالاتر شهر نشین شهرستان گنبد انتخاب گردیده است. نمونه آماری این پژوهش با توجه به فرمول کوکران ۲۰۰ نفر در نظر گرفته شده و اطلاعات مورد نیاز از طریق مصاحبه، مشاهده و پرسش نامه جمع آوری شده است.

□ نتایج تحقیق

با توجه به آزمون فرضیه ها می توان به نتایج زیر اشاره کرد:

- تحلیل اطلاعات به دست آمده از این پژوهش بیانگر رابطه معکوس بین تمایلات قومی و گرایش به هویت ملی می باشد. به عبارت دیگر هرچه میزان علائق قومی تشدید شود به همان میزان گرایش و هویت ملی تضعیف می

گردد و برعکس. بنابراین فرضیه تحقیق که ادعا می کرد گرایشات قومی با هویت ملی رابطه دارد، مورد تأیید قرار می گیرد.

- نتایج به دست آمده بیانگر رابطه معکوس بین تمایلات قومی و میزان همبستگی اجتماعی در جامعه مورد تحقیق می باشد یعنی اگر تمایلات قومی در جامعه افزایش یابد میزان همبستگی اجتماعی آنان تنزل خواهد یافت.
- نتایج به دست آمده از این پژوهش بیانگر رابطه معکوس بین بیگانگی اجتماعی و همبستگی اجتماعی است. یعنی هرچه میزان بیگانگی اجتماعی در جامعه مورد پژوهش افزایش یابد به همان نسبت میزان همبستگی اجتماعی کاهش پیدا خواهد کرد.
- نتایج به دست آمده در این پژوهش بیانگر این مسئله است که سطح گرایشات قومی کمتر از سطح تمایل آنان نسبت به عنصر سرزمین است. بنابر این میزان تمایلات قومی در جامعه مورد مطالعه از سطح گرایشات آنان نسبت به عنصر سرزمین بیشتر نیست.
- نتایج به دست آمده در این پژوهش بیانگر این است که سطح گرایشات قومی از سطح گرایشات و اعتقاد به نظام حکومتی کمتر است. به عبارت دیگر سطح گرایش جامعه آماری نسبت به نظام جمهوری اسلامی ایران بیشتر از علایق آنان به تمایلات قومی است.
- با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش می توان گفت میان متغیرهای فرهنگ ملی و ارزش های فرهنگی قومی رابطه ای وجود ندارد.

پښتونستان د علومو او انساني مطالعاتو فریښی
پرتال جامع علومو انسانی